

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 3 ust. 2, 3 i 4, § 4 ust. 9 i 10, § 5 ust. 2 we fragmencie „wyniki pracy szkoły”, ust. 3 pkt e i ust. 7, § 6 ust. 2, § 8 ust. 6 pkt a we fragmencie „i związki zawodowe zrzeszające nauczycieli” oraz § 9 ust. 2 we fragmencie „co najmniej w 1/2 wymiarze zajęć określonym w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela” uchwały nr XXII/125/09 Rady Gminy Platerówka z dnia 22 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli w części należącej do kompetencji Gminy Platerówka jako organu prowadzącego, z powodu istotnego naruszenia prawa, tj. art. 30 ust. 6, 39 ust. 1 i art. 54 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 – t.j.) oraz § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 22 czerwca 2009 r. Rada Gminy Platerówka podjęła m.in. uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli w części należącej do kompetencji Gminy Platerówka jako organu prowadzącego.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 2 lipca 2009 r.

W toku badania legalności uchwały nr XXII/125/09 organ nadzoru stwierdził, że:

- § 3 ust. 2, 3 i 4, § 4 ust. 9 i 10, § 5 ust. 7 i § 6 ust. 2 naruszają art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, z tym że § 5 ust. 7 dodatkowo narusza art. 39 ust. 1 tej ustawy,
- § 5 ust. 2 we fragmencie „wyniki pracy szkoły” i ust. 3 pkt e naruszają art. 30 ust. 6 ustawy – Karta Nauczyciela w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy,
- § 8 ust. 6 pkt a we fragmencie „i związki zawodowe zrzeszające nauczycieli” narusza art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy o systemie oświaty,
- § 9 ust. 2 we fragmencie „co najmniej w 1/2 wymiarze zajęć określonym w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela” narusza art. 54 ust. 1 i 3 Karty Nauczyciela.

Uchwałą nr XXII/125/09 Rada Gminy Platerówka ustaliła regulaminu wynagradzania nauczycieli w części należącej do kompetencji Gminy Platerówka jako organu prowadzącego.

W podstawie prawnej uchwały Rada Gminy powołała się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 30 ust. 6 i art. 54 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela.

Zgodnie z postanowieniami art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela: *Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu:*

- 1) *wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34,*
  - 2) *szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,*
  - 3) *wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach*
- *w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa odpowiednio w ust. 3.*

Przepis powyższy wskazuje nie tylko zagadnienia powierzone organom prowadzącym do uregulowania w formie uchwały, ale określa jednocześnie granice kompetencji prawotwórczej przyznanej w tym zakresie organowi prowadzącemu. Ustawodawca, decydując w konkretnym przypadku o otwartym katalogu zagadnień powierzonych do unormowania, wyznaczył jednocześnie czytelną granicę powierzonej kompetencji, wskazując – w ramach art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela – iż regulamin wynagrodzenia określa wysokość i warunki wypłacania innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, o ile nie zostały one określone w ustawie lub odrębnych przepisach. Tym samym organ prowadzący nie może w ramach regulaminu wynagrodzenia normować wysokości i warunków wypłacania nauczycielom świadczeń wynikających ze stosunku pracy, o ile zostały one unormowane w ustawie lub przepisach odrębnych.

Z powyższego przepisu wynika, że udzielona radzie gminy norma kompetencyjna ma dość szeroki zakres. Nie oznacza to jednak dowolności w zakresie ustalania warunków przyznawania dodatków i innych składników wynagrodzenia. Zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Zatem każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Uchwała nr XXII/125/09 w § 3 ust. 2, 3, i 4 postanawia: „2. Dodatek ten [za wysługę lat] przysługuje również za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby bądź konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, na które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego. 3. Do okresów pracy wymaganych do nabycia prawa do dodatku za wysługę lat zalicza się okresy pracy wykonywanej w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć (czasu pracy). 4. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się także inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze”.

§ 4 ust. 9 i 10 tej uchwały stanowi: „9. Dodatek motywacyjny nie przysługuje za czas nierealizowania przez nauczyciela godzin dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych z powodu przebywania nauczyciela na urlopie zdrowotnym i na zwolnieniu lekarskim dłuższym niż jeden miesiąc. 10. Nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze, dodatek motywacyjny nie przysługuje w okresie przebywania na urlopie zdrowotnym i na zwolnieniu lekarskim dłuższym niż jeden miesiąc.”

Zgodnie z brzmieniem § 5 ust. 7 uchwały: „7. Dodatek funkcyjny nie przysługuje w okresie nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, zwolnienia lekarskiego trwającego ponad jeden miesiąc, w okresie urlopu dla poratowania zdrowia, w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia z innych powodów obowiązków, do których jest przypisany ten dodatek, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia”.

Z kolei § 6 ust. 2 uchwały zawiera następujące postanowienia: „Dodatek za trudne warunki pracy przysługuje za faktycznie zrealizowane godziny”.

Zgodnie z cytowanym wyżej art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela rada gminy posiada kompetencję do określania w drodze regulaminu m.in. wysokości stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowych warunków przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i art. 34. Zapisy § 3 ust. 2, 3 i 4, § 4 ust. 9 i 10, § 5 ust. 7 i § 6 ust. 2 uchwały nr XXII/125/09 nie stanowią ani o wysokości dodatków motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy i za wysługę lat ani nie dotyczą szczegółowych warunków ich przyznawania.

W przypadku dodatku funkcyjnego dla funkcji określonych w § 5 wyżej przywołanego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, jak i w przypadku dodatku motywacyjnego, którego ogólne warunki określa § 6 rozporządzenia, rada gminy, na podstawie przyznanych jej w art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy kompetencji, ma **uszczegółowić ogólne warunki przyznania tych dodatków**. Identyczną kompetencję rada gminy posiada w odniesieniu do dodatku za wysługę lat (§ 7 rozporządzenia określa m.in. szczegółowe okresy uprawniające do tego dodatku) oraz dodatku za warunki pracy, które określa § 8 i 9 przedmiotowego rozporządzenia. Upoważnienie organu prowadzącego przy podejmowaniu regulaminów wynagrodzenia nauczycieli zostało ograniczone wyłącznie do określania szczegółowych warunków przyznawania dodatków bez jednoczesnego upoważnienia do określania warunków odbierania tych dodatków.

Zatem przyznanie dodatku funkcyjnego zależy od pełnionej funkcji, dodatku za wysługę lat od stażu pracy, zaś dodatku za warunki pracy od tych warunków. Jeżeli nauczyciel pełni stanowisko określone w § 5 rozporządzenia lub statucie szkoły i w związku z tym dodatek został mu przyznany, to stanowi on składnik wynagrodzenia, zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela. Zapis tego artykułu stanowi, iż wynagrodzenie nauczycieli składa się z: 1) wynagrodzenia zasadniczego; 2) **dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy**; 3) wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw; 4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatków socjalnych określonych w art. 54. Podobnie, jeśli nauczyciel spełnia warunki przyznania dodatku motywacyjnego (określone w § 6 cytowanego rozporządzenia), a skonkretyzowane w drodze aktu prawa miejscowego wydane na podstawie art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela, przyznany mu dodatek motywacyjny również będzie stanowił składnik wynagrodzenia. Tymczasem ani przepisy Karty Nauczyciela, ani

przepisy wykonawcze do tej ustawy nie przyznają organom prowadzącym uprawnienia do pozbawiania w ramach regulaminów, uchwalanych na podstawie art. 30 ust. 6 ustawy, danego składnika wynagrodzenia. Podobne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 26 kwietnia 2006 r. (IV SA/Wr 274/05, OSS 2006, nr 3, poz. 79). Sąd wyraził pogląd, iż przepis art. 30 ust. 1 pkt 6 Karty Nauczyciela upoważnia organ prowadzący szkołę do określenia w drodze regulaminu m.in. wysokości stawek dodatku motywacyjnego oraz szczegółowych warunków jego przyznawania. W tak wskazanym upoważnieniu nie mieści się kompetencja organu do uregulowania zasad "cofania" dodatku motywacyjnego. W ocenie organu nadzoru podobną argumentację należy zastosować do uregulowania w drodze aktu prawa miejscowego kryteriów pozbawiania dodatku funkcyjnego oraz dodatku za warunki pracy.

Regulacje zawarte w Kartce Nauczyciela nie naruszają zasady wyrażonej w art. 80 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), iż wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną, zaś za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia wtedy, **gdy przepisy prawa pracy tak stanowią**. Zgodnie z art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nieuregulowanych przepisami ustawy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu pracy. Rozwiązanie zawarte w § 6 ust. 2 („Dodatek za trudne warunki pracy przysługuje za faktycznie zrealizowane godziny”) badanej uchwały w indywidualnym przypadku może doprowadzić do pozbawienia dodatku za warunki pracy, pomimo zachowania prawa do tego składnika wynagrodzenia w oparciu o przepisy prawa pracy, a tym samym stworzyć rozwiązanie mniej korzystne dla nauczycieli. To z kolei może być traktowane jako naruszenie art. 9 § 2 Kodeksu pracy, który przewiduje, że postanowienia układów zbiorowych pracy i porozumień zbiorowych oraz regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy Kodeksu pracy oraz innych ustaw i aktów wykonawczych.

Przykładem takiego niekorzystnego rozwiązania jest sytuacja urlopu wypoczynkowego nauczyciela. Nieobecność spowodowana urlopem wypoczynkowym nauczyciela jest bez wątpienia nieobecnością usprawiedliwioną, a zatem stosowałoby się regułę wprowadzoną w § 6 ust. 2 uchwały. Tymczasem zgodnie z art. 67 ust. 1 Karty Nauczyciela, **za czas urlopu wypoczynkowego nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował**. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i zajęcia dodatkowe oblicza się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu wszystkich miesięcy danego roku szkolnego, poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, a jeżeli okres zatrudnienia jest krótszy od roku szkolnego – z tego okresu.

Podobna sytuacja zachodzi w przypadku urlopu szkoleniowego oraz płatnego zwolnienia od pracy w związku z dalszym kształceniem się, zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania nauczycielom urlopów dla dalszego kształcenia się, dla celów naukowych, artystycznych, oświatowych i z innych ważnych przyczyn oraz ulg i świadczeń związanych z tym kształceniem, a także organów uprawnionych do ich udzielania (Dz. U. z 2001 r. Nr 1, poz. 5). Z sytuacją taką mamy do czynienia również w przypadku zwolnienia nauczyciela od pracy zawodowej do wykonania doraźnej czynności wynikającej z jego funkcji związkowej poza zakładem pracy w związku z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854).

Należy również zauważyć, że wygaśnięcie prawa do dodatku funkcyjnego w związku z zaprzestaniem pełnienia funkcji określonej w § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu bądź w statucie szkoły wiąże się ze zmianą wysokości wypłacanego nauczycielowi wynagrodzenia. Kwestię tą reguluje w sposób niebudzący wątpliwości art. 39 ust. 1 zdanie drugie Karty Nauczyciela: *Zmiana wysokości wynagrodzenia z innych przyczyn następuje z pierwszym dniem najbliższego miesiąca kalendarzowego, jeżeli inne przyczyny nie nastąpiły od pierwszego dnia danego miesiąca kalendarzowego*. Z uwagi na ustawową regulację momentu zmiany wynagrodzenia nauczyciela, jako zbędne i naruszające prawo należy ocenić ponowne uregulowanie tego problemu w akcie prawa miejscowego, jakim jest regulamin wynagradzania nauczycieli (por. § 5 ust. 7 uchwały nr XXII/125/09 we fragmencie: „Dodatek funkcyjny nie przysługuje (...) oraz od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia z innych powodów obowiązków, do których jest przypisany ten dodatek, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca – od tego dnia).

Na uwagę zasługuje tutaj wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego – Oddział Zamiejscowy we Wrocławiu z dnia 25 marca 2003 r. (II SA/Wr/257/02). Zdaniem sądu, narusza powszechnie obowiązujący porządek prawny w stopniu istotnym nie tylko regulowanie przez gminę raz jeszcze tego, co zostało już pomieszczone w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego.

Nadto zgodnie z art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela wynagrodzenie nauczycieli składa się m.in. z wynagrodzenia zasadniczego i dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy. Nauczyciel nabywa prawo do wynagrodzenia od dnia nawiązania stosunku pracy (art. 38 ustawy), zaś prawo do wynagrodzenia gaśnie z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie stosunku pracy (art. 40 ustawy).

Uregulowanie przez Radę Gminy Platerówka mocą przedmiotowego regulaminu szczegółowych okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat (por. § 3 ust. 2, 3 i 4 uchwały) stanowi wkroczenie w kompetencję ustawową Ministra Edukacji Narodowej. Organ ten na podstawie art. 33 ust. 3 Karty Nauczyciela wydał w dniu 31 stycznia 2005 r. rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek

wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy. Podkreślić należy, że na mocy art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela rada gminy określa szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, ale właśnie z zastrzeżeniem art. 33, co oznacza, że zgodnie z art. 33 ust. 3 Karty Nauczyciela regulacja szczególnych przypadków zaliczania okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających do dodatku za wystugę lat należy do wyłącznej kompetencji Ministra Edukacji Narodowej.

Z istoty aktu prawa miejscowego wynika niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących norm o charakterze powszechnie obowiązującym. Przedstawione stanowisko znajduje odzwierciedlenie w utrwalonej linii orzeczniczej, uznającej za niedopuszczalne powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikację przez przepisy prawa miejscowego (por. wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2003 r., sygn. II SA/Ka 1831/02, niepubl. wyrok NSA z dnia 19 sierpnia 2002 r., sygn. II SA/Ka 508/02, niepubl.). Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 października 1999 r. (sygn. II SA/Wr 1179/90, OSS 2000/1/17) uznał, że „uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego nie może regulować jeszcze raz tego, co zostało zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest nieważna. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy”.

W § 5 ust. 2 i ust. 3 pkt e uchwały nr XXII/125/09 Rada Gminy postanowiła: „2. Wysokość dodatku funkcyjnego dla dyrektora szkoły ustala Wójt w granicach stawek określonych tabelą, uwzględniając między innymi wielkość szkoły, jej warunki organizacyjne, złożoność zadań wynikających z funkcji kierowniczej, liczbę stanowisk kierowniczych w szkole, wyniki pracy szkoły. 3. Dodatek funkcyjny przysługuje również nauczycielowi z tytułu wykonywania zadań:

- e) od 1% do 2% wynagrodzenia wymienionego w ust. 3 pkt a za:
  - planowanie i organizowanie różnych form życia zespołowego integrujących uczniów,
  - planową i systematyczną realizację programu wychowawczego szkoły,
  - współpracę z rodzicami, wspieraniu ich w wychowaniu dzieci i włączanie się w życie klasy i szkoły,
  - szczególne zaangażowanie w opiekę nad uczniami wymagającymi pomocy”.

Szczegółowe warunki przyznawania dodatku funkcyjnego reguluje, jak już było wspomniane, § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy. Z uregulowania tego wynika zwiążanie prawa do tego dodatku jedynie z pełnioną funkcją:

- dyrektora lub wicedyrektora przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej o której mowa w art. 1 ust. 1 i 1a Karty Nauczyciela, albo inne kierownicze stanowisko przewidziane w statucie szkoły,
- wychowawcy klasy,
- doradcy metodycznego lub nauczyciela konsultanta,
- opiekuna stażu.

Rozporządzenie tworzy zatem zamknięty katalog funkcji, a zarazem warunków koniecznych do nabycia prawa do dodatku funkcyjnego. Warunkami tymi są pełnione przez nauczycieli funkcje wymienione w § 5 cytowanego rozporządzenia. Rada Gminy, przyznając w regulaminie wynagradzania nauczycieli prawo do dodatku funkcyjnego, powinna zatem uzależnić jego wysokość jedynie od sprawowanej przez nauczyciela funkcji określonej w przedmiotowym rozporządzeniu. Jako działanie naruszające prawo należy ocenić zabieg legislacyjny polegający na uzależnieniu nabycia prawa do dodatku funkcyjnego także od przesłanek wymienionych w kwestionowanym fragmencie § 5 ust. 2 oraz w § 5 ust. 3 pkt e uchwały Rady Gminy Platerówka, mogących być w opinii organu nadzoru co najwyżej przesłankami warunkującymi przyznanie dodatku motywacyjnego. Przesłanką nabycia prawa do dodatku funkcyjnego nie może być wobec tego kryterium związane z szeroko rozumianą efektywnością funkcjonowania szkoły, z wynikami pracy nauczycieli, sposobami realizacji przez nich obowiązków służbowych czy aktywnością w dziedzinie współpracy z określonymi podmiotami. Kryterium takim może być jedynie pełniona funkcja odpowiadająca dyspozycji § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

W § 8 ust. 6 pkt a przedmiotowej uchwały czytamy: „Z wnioskiem o przyznanie nagrody Wójta występuje: a) Dyrektor Szkoły – dla nauczyciela zatrudnionego w szkole po zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną i zwiążki zawodowe zrzeszające nauczycieli”.

W powyższych uregulowaniach Rada wprowadziła zapisy, wedle których wnioski o przyznanie nagrody Wójta dla nauczycieli podlegają zaopiniowaniu przez zwiążki zawodowe. Zdaniem organu nadzoru wprowadzenie dodatkowych organów do współdziałania w zakresie przyznawania nagród musi mieć wyraźne umocowanie ustawowe. Przyznanie tego rodzaju uprawnienia zwiążkom zawodowym narusza art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy o systemie oświaty, w myśl którego dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły lub placówki. Dyrektor, występując o przyznanie na-

grody dla nauczyciela bądź mając zamiar jej przyznania, zasięga opinii jedynie wyżej wymienionych organów szkoły. Nie zasięga opinii związków zawodowych.

Zdaniem organu nadzoru, ze względu na brzmienie normy kompetencyjnej art. 49 ust. 2 Karty Nauczyciela (przepis ten stanowi: „Organy prowadzące szkoły ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględniając w szczególności osiągnięcia w zakresie pracy dydaktyczno-wychowawczej, pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, sposób podziału środków na nagrody organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół, tryb zgłaszania kandydatów do nagród oraz zasadę, że nagroda może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej roku.”), należy przyjąć, że w zakresie upoważnienia do ustalenia „trybu zgłaszania kandydatów do nagród”, rada może wskazanym w uchwale podmiotom przyznać prawo zgłaszania kandydatów do nagród, czyli propozycji przyznania nagrody konkretnym osobom. Tym bardziej rada może przyznać określonym podmiotom prawo opiniowania takich zgłoszeń. Nie może to jednak naruszać przepisów ustawy o systemie oświaty, która ograniczyła obowiązek współdziałania dyrektora szkoły zgłaszającego wnioski, tylko do podmiotów wymienionych w cytowanym przepisie. System prawa jest systemem spójnym i zupełnym, zatem rada musi uwzględnić normy płynące z ustawy o systemie oświaty.

Uchwała nr XXII/125/09 w § 9 ust. 2 stanowi: „Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przysługuje nauczycielom zatrudnionym, co najmniej w 1/2 wymiarze zajęć określonym w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela. Nauczycielowi dodatek przyznaje dyrektor szkoły, a dyrektorowi szkoły – Wójt Gminy.”

Warunki konieczne do uzyskania dodatku mieszkaniowego określone są w art. 54 ust. 1 i 3 Karty Nauczyciela. Zgodnie z tymi przepisami: „1. Nauczyciel zatrudniony na terenie wiejskim oraz w mieście liczącym do 5.000 mieszkańców ma prawo do lokalu mieszkalnego na terenie gminy, w której położona jest szkoła. 3. Nauczycielowi, o którym mowa w ust. 1, posiadającemu kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, przysługuje nauczycielski dodatek mieszkaniowy, którego wysokość uzależniona jest od stanu rodzinnego nauczyciela. Wysokość dodatku może być także zróżnicowana w zależności od miejscowości, w której nauczyciel jest zatrudniony”.

Zatem warunkami koniecznymi do uzyskania uprawnienia do dodatku mieszkaniowego są:

- zatrudnienie na terenie wiejskim lub w mieście liczącym do 5000 mieszkańców,
- posiadanie kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela.

Ustawodawca upoważnił co prawda radę gminy w art. 54 ust. 7 Karty Nauczyciela do określenia w trybie art. 30 ust. 6 tej ustawy wysokości nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i wyłączenia, lecz jednocześnie wskazał, iż rada, określając zasady przyznawania tego dodatku, powinna uwzględnić zasady określone w art. 54 ust. 3 przedmiotowej ustawy. Rada nie jest wobec tego uprawniona do określenia dodatkowego wymogu (w postaci zatrudnienia w co najmniej 1/2 wymiaru zajęć określonym w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela) koniecznego do nabycia przez nauczyciela prawa do dodatku mieszkaniowego, gdyż wymogi te zostały w sposób wyraźny określone przez ustawodawcę.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego – organu nadzoru w terminie 30 dni od jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

RAFAŁ JURKOWLANIEC